

BLOG 1 oktober. Rusland reis

Wat een vreugde om twintig enthousiaste Nederlanders te mogen ontvangen in St Petersburg. Wat een verademing om niet gelijk mijzelf te hoeven verdedigen met reacties als 'met een Ruslandreis ondersteunt u toch een terroristisch regime!' Of, 'Poetin zal na Oekraïne verder gaan met landjepik', of 'onze democratie moeten we verdedigen tegenover Ruslands autocratie', of 'Poetin moet eerst weg zijn, pas dan kan er vrede gesloten worden' en nog een aantal van dit soort one-liners, waar we normaal mee bestookt worden.

Deze groep ingelezen reizigers had besloten om met eigen ogen te willen zien hoe de Russische bevolking leeft en om met eigen oren te horen wat Russen zeggen of vinden.

Wat heb ik genoten van hun openheid naar de Russen toe en de avonturen die Nederlanders meemaakten tijdens onze reis. Ik hoef niet te zeggen hoe prachtig de hoofdsteden Moskou en Sint Petersburg zijn, het gaat mij er nu om hoe Nederlanders samen met Russen in het Marinski-theater genoten van een grote Tsjechov-voorstelling, of hoe Nederlanders met handen en voeten gesprekken voerden met Russen in de talloze cafés of eetgelegenheden, of hoe ze, als ze verdwaald waren in de stad werden thuisgebracht door Russische mensen.

Andrej, onze fijne chauffeur, stond erop dat we naar de oever van de Wolga zouden afdalen om daar het water van de rivier aan te raken opdat we gezond en gelukkig zouden blijven. Sommigen van ons stonden met de voeten in het water, andere sprenkelden het water in het gezicht en gezamenlijk zongen we het Wolgalied. In Novgorod, de oudste Hanzestad van Rusland proostte de hotelier met ons dat de band van Europa met Rusland zich maar snel zou herstellen. We reden verder door het mooie merengebied van Valdaj waar het Iverski-klooster als een sprookje opdoekt tussen de bossen en het water. De Russische stilte en mystiek is ook een eigenschap die bij het Slavische volk hoort. We hoefden alleen maar de orthodoxe gezangen van de monniken te horen en de echte rust trok in ons. We reden verder door oneindige bossen en gingen bij dorpjes langs waar menigeen zijn fototoestel volschoot toen we bij bewoners werden binnen gevraagd. Andere mensen lieten ons de graven zien waar de dorpsbevolking was uitgemoord door Hitlers nazi's, "Duitse tanks en raketten opnieuw op ons gericht?".

In het stadje Tver zaten we in Oekraïns-Russisch restaurant waar we getuigen waren hoe de eigenaar al dertig jaar Russen en Oekraïners ontvangt. Hij legde de Nederlanders uit dat miljoenen Oekraïners al eeuwenlang in Rusland leven, en andersom. Plus vandaag de dag herbergt Rusland meer dan 7,5 miljoen gevluchte Oekraïners.

Ook de leergierigheid van de Nederlanders heeft me geraakt. Telkens opnieuw vroegen ze mij om verhalen te vertellen over Tolstoj, Tsjajkovski, de Tsaren, de Russische geschiedenis en cultuur of over het maatschappelijk en politiek leven.

Deze Nederlanders hoorden en zagen hoe Russen leven. Los van alle verschillende Russische meningen over van alles en nog wat, overheerst de stelling dat het nooit meer zo mag worden als in de jaren negentig. De Russen zijn erg geschrokken dat hun land na de ineenstorting van de Sovjet-Unie als een bananenrepubliek te boek stond.

Vandaag de dag wordt er hard gewerkt aan begrippen als beschaving, fatsoen en onderwijs. Telkens opnieuw zie je jonge mannen in de metro of bus hun plaats afstaan voor oudere mensen. Of mensen maken een omweg om het afval of je sigarettenpeuk naar een prullenbak te brengen. Je vol gooien met drank of al te luidruchtig zijn is tegenwoordig not done. Over het algemeen is men blij met alle opgeknapte steden, ziekenhuizen, scholen en nog veel meer.

Vragen over het drama in Oekraïne kun je ook gewoon stellen en de meeste Russen spreken over deze oorlog met heftige emoties. Natuurlijk willen ook zij dat de oorlog stopt. Ongetwijfeld zijn er mensen die angstig zijn om kritisch te zijn naar hun regering maar de meeste Russen begrijpen dat Zelenski's politiek vooral gestuurd wordt door de VS en de elite van Kiev. Bovenal beseft meer dan 80% van de

Russen dat het voortbestaan van Rusland op het spel staat. Zij bundelen de krachten en het patriottisme was alom zichtbaar voor ons Nederlanders.

Na tien dagen Rusland zwaaide ik de Nederlanders uit. Bij ons vertrek zag ik dat sommige landgenoten diep geraakt waren over het feit dat de Westerse wereld een beeld van Russen heeft geschetst dat demonisering heet. We hebben met onze Westerse ongenueanceerdheid een heel volk als barbaren neergezet. Dat Westerlingen tegen Poetin of de Russische regering is wel duidelijk maar dat veel media of politici er ook in slaagden om het Russische volk te veroordelen omdat het grootste deel 'achter Poetin staat' is beschamend.

Dank jullie wel mooie landgenoten, dat jullie dit gevoel met hen deelden.

Dank jullie wel lieve Nederlanders en Belgen dat jullie naar Rusland kwamen!